

jojo
moyes

Darul
stelelor

Traducere din limba engleză și note
MANUELA BULAT

București
2019

Respect pentru oameni și cărți Jojo Moyes
Copyright © 2019 Jojo's Mojo Ltd

Editura Litera
O.P. 53; C.P. 212, sector 4, București, România
tel.: 021 319 63 93; 0752 101 777

Ne puteți vizita pe
 www.litera.ro

Darul stelelor
Jojo Moyes

Copyright © 2019 Grup Media Litera
pentru versiunea în limba română
Toate drepturile rezervate

Editor: Vidrașcu și fiii
Redactori: Monica Grecu, Florentina Nica
Corector: Cătălina Călinescu
Copertă: Alexandra Baciu
Tehnoredactare și prepress: Bogdan Coscaru

Seria de ficțiune a Editurii Litera este coordonată
de Cristina Vidrașcu Sturza.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
MOYES, JOJO

Darul stelelor / Jojo Moyes;
trad. din lb. engleză: Graal Soft –
București: Litera, 2019

ISBN 978-606-33-4413-8
I. Bulat, Manuela (trad.)
821.111

Prolog
20 decembrie 1938

Ascultă! Te afli la cinci kilometri în inima pădurii, chiar sub Arnott's Ridge, iar liniștea este atât de densă, încât ai impresia că pătrunzi prin ea. După ivirea zorilor, nu se mai aude trilul păsărilor, nici măcar în toiul verii, dar cu atât mai puțin acum, când aerul rece, atât de îmbibat de umezeală, reduce la încremenire inclusiv cele câteva frunze care mai atârnă de crengi. Printre stejari și hicori, nimic nu mișcă – sălbăticinile stau la adăpost în pântecul pământului, ghemotoace de blană înghesuite unul în altul în bezna peșterilor înguste sau a scorburilor. Zăpada este atât de mare, încât picioarele catărului dispar până la jărete, iar, la câțiva pași odată, se poticnește și fornăie bănuitor, pipăind după pietre și gropi ascunse sub albul nesfârșit. Doar pârâul, aflat ceva mai jos, își urmează temerar cursul; apa lui cristalină murmura și bolborosește în albia cu pietre, prăvălindu-se către capătul pe care nimeni de prin partea locului nu l-a văzut vreodată.

Margery O'Hare își mișcă picioarele în cizme, pentru a verifica dacă poate îndoii degetele, dar senzația e captată de simțuri cu întârziere și se crispează la gândul teribilei dureri care o va chinui când i se vor dezmorți în cele din urmă. Chiar și cu trei perechi de șosete de lână, pe o asemenea vreme e ca și cum ai fi desculț. Mângâie grumazul catărului voinic, îndepărând, cu mânușile bărbătești voluminoase, cristalele de gheăță formate în coama lui deasă.

Charley, băiete, diseară o să primești o porție suplimentară de mâncare, spune ea și vede cum uriașele urechi ale animalului se lasă pe spate. Se răsucește puțin și aranjează desagii, asigurându-se că animalul este echilibrat în vreme ce coboară cu grijă spre pârâu. Îți dau melasă fierbinte la cină. Poate c-o să-mi opresc și mie puțină.

„Încă șase kilometri”, gândește ea, dorindu-și să fi mâncat mai bine la micul dejun. Dincolo de abruptul povârniș indian, după ce avea să urce poteca presărată cu pini galbeni și să traverseze două văi înguste, bătrâna Nancy avea să apară cântând ca intotdeauna, vocea ei clară și puternică răsunând prin pădure în timp ce va veni, legânându-și brațele ca un copil, în întâmpinarea ei.

– Nu-i nevoie să bați cale de opt kilometri ca să-mi ieși în întâmpinare, ii spune ea bătrânei la fiecare două săptămâni. Asta-i treaba noastră. De-asta mergem călare.

– O, voi, fetele, faceți destule!

Însă ea cunoaște adevăratul motiv. Nancy, la fel ca sora ei, Jean, țintuită la pat în căbănuța de la Red Lick, nu concepe în ruptul capului să rateze următorul episod al povestirii. Are șaizeci și patru de ani, doar trei dinții buni, și i-a căzut cu tronc un cowboy chipeș.

– Acel Mack McGuire îmi face inima să fluture ca un cearșaf curat pus la uscat. Își impreunează palmele și ridică ochii spre cer. Felul cum îl descrie Archer... ei bine, e ca și cum ar coborî din paginile cărții și m-ar ridica în brațe pe calul lui. Apoi se apleacă spre ea și ii șoptește conspirativ: Ăla-i un cal pe care chiar aş fi fericită să-l călăresc. Bărbatu-meu spunea că aveam un dos numai bun pentru asta când eram Tânără!

– Nu mă-ndoiesc, Nancy, răspunde ea mereu, iar bătrâna izbucnește în râs, plesnindu-se peste coapse de parcă ar fi prima dată când ii zice asta.

Prima oară când le vizitase acasă pe cele două surori și văzuse pereții plini de versete din Biblie brodate pe pânză, când ascultase apoi la conversația lor presărată cu psalmi, fusese surprinsă de glu-meile lumești pe care le făceau una cu alta. Acum, doar se bucura de via bună a celor două bătrâne văduve din munți, care își aminteau

cu voce tare și cu nostalgie cum fusese viața lor de femei căsătorite cu niște bărbați cumsecade. Cine era ea să le judece?

O surcică se frânse undeva în apropiere, iar ea observă că Charley ciuli urechile. Cu niște urechi atât de mari, probabil că auzea jumătate de cale până la Louisville.

– Pe-aici, băiete, îl struni ea, îndepărându-l de o piatră ieșită în afara. O s-o auzi imediat.

– Te duci undeva?

Margery întoarce brusc capul.

Omul se clatină puțin, dar privirea îi este neabătută. Ea vede că pușca lui e armată și că ține ca prostul degetul pe trăgaci.

– Carevașică, acum te uiți la mine, nu-i aşa, Margery?

Ea îi răspunde cu voce calmă, punându-și rapid mintea la contribuție.

– Te văd, Clem McCullough.

– *Te văd, Clem McCullough.* Când repetă cuvintele rostite de ea, se strâmbă ca un țânc obraznic în curtea școlii. Părul îi stă ridicat într-o parte, ca zburlit după somn. Mă vezi de-acolo de sus, de unde te uiți la mine. Mă vezi ca pe-o murdărie pe pantoful tău. De parcă ai fi specială în vreun fel. Taică-tu a fost un ticălos!

Fata întocmește rapid în minte o listă a oamenilor pe care probabil îi ofensase – Dumnezeule, se pare că erau câțiva! –, dar McCullough? Dincolo de ceea ce este evident, nu îi vine în cap nimic.

– Indiferent ce a avut de împărțit familia ta cu tata, securea războiului a fost îngropată odată cu el. Numai eu am rămas, iar pe mine nu mă interesează vrajbele vechi.

McCullough se postează chiar în calea ei, cu picioarele înfipite în zăpadă, fără a-și lua degetul de pe trăgaci. Pielea lui are o nuanță vineție, ca și când ar fi prea beat pentru a conștientiza senzația de frig. Probabil că e prea beat ca să tragă drept, însă ea nu vrea să riște. Se aşază mai bine, domolește catârul și se uită pe furș într-o parte. Panta spre pârâu este prea abruptă, iar pădurea, prea deasă ca să poată răzbi printre copaci. Nu are încotro decât să-l convingă să se dea la o parte sau să treacă peste el, și e tentată să adopte cea de-a doua variantă.

Urechile catărului se lasă pe spate. În liniștea așternută, femeia își aude bătăile inimii sub forma unui bubuit constant în urechi. Se gândește absentă că nu crede să mai fi auzit vreodată bătând atât de tare.

– Domnule McCullough, eu doar îmi fac treaba. Îți-aș fi recunos- cătoare dacă m-ai lăsa să trec.

Bărbatul se încruntă, intuiște potențiala insultă din adresarea prea politicoasă, iar în timp ce își ridică pușca, ea își dă seama de greșeala comisă.

– Treaba ta... Te crezi mare și tare! Știi ce-ți trebuie? Scuipează zgomotos, aşteptând răspunsul ei. Te-am întrebat dacă știi ce-ți trebuie, fetițo?

– Bănuiesc că versiunea mea despre ce-mi trebuie o să difere de ată ca de la pământ la cer.

– Vai de mine, tu ai răspuns la toate! Crezi că noi nu știm ce faceți voi? Crezi că noi nu știm ce idei le băgați în cap femeilor decente, cu frică de Dumnezeu? Știm ce puneteți la cale. Îl ai pe diavol în tine, Margery O'Hare, și există o singură cale de a-l scoate pe diavol dintr-o fetișcană ca tine.

– Ei bine, mi-ar face placere să mă opresc și să aflu, dar trebuie să-mi fac traseul, aşa că poate vom continua această...

– Gura! McCullough își ridică pușca. Tacă-ți dracului gura!

Fata nu mai scoate un cuvânt.

El face doi pași spre ea și rămâne locului cu picioarele depărtate, bine înfipite în zăpadă.

– Dă-te jos de pe catăr!

Charley se foiește neliniștit. Ea își simte inima cât un purice. Dacă se întoarce și o rupe la fugă, o va împușca. Singurul drum de urmat ține albia părăului, iar în jur, pământul e tare ca piatra și pădurea, prea deasă ca să poată trece prin ea. Își dă seama că nu e nici țipenie de om cale de câțiva kilometri, cu excepția bătrânei Nancy, care traversează încet coama muntelui.

Margery este pe cont propriu și știe asta.

– Ti-am zis să descaleci. Acum! repetă el cu voce mai joasă.

Înaintea încă doi pași spre ea; zăpada îi scârțăie sub picioare.

Iar ea întelege adevărul, valabil pentru ea și pentru toate femeile din partea locului – nu contează cât de inteligentă, cât de isteașă și cât de descurcărează ești, fiindcă poți fi învinsă oricând de un prost înarmat. Țeava puștii a ajuns foarte aproape, iar ea se pomenește că se uită prin două găvane negre, infinite. Cu un mormăit, el coboară brusc pușca, o împinge la spate, lăsând-o să atârne de cureaua ei, și însfăcă frâul. Catărul se răsușește rapid, mișcarea făcând-o să salte neîndemânatică pe grumazul lui. Îl simte pe McCullough apucând-o de coapsă, în vreme ce cu mâna cealaltă pipăie după pușcă. Răsuflarea lui duhnește a alcool, pe mâna lui se văd cruste de murdărie; fiecare celulă din trupul ei îi repugnă atingerea lui.

Apoi aude vocea lui Nancy răsunând în depărtare.

*Vai, ades ne pierdem pacea!
O, ce durere inutilă purtăm...*

El înlătușă capul. Ea aude un „nu!” și își dă seama vag că acel cuvânt a ieșit din gura ei. Degetele lui o însfăcă și trag de ea, o mâna întinzându-se spre talia ei, făcând-o să se dezechilibreze; în strânsoarea lui fermă și în aburi respirației lui, ea realizează că viitorul ei se preface într-un întuneric cumplit. Dar, din pricina frigului, el își pierde îndemânarea, aşa că bâjbăie după armă, se răsușește cu spatele la ea, iar Margery își dă seama că aceasta e șansa ei de scăpare. Bagă mâna în desaga din stânga, iar, când el întoarce capul, lasă frâul, apucă celălalt colț cu mâna dreaptă și îl lovește cu toată puterea în față cu cartea cea grea. Pușca se descarcă, pocnetul reverberând printre copaci, iar ea aude cum cântecul se întrerupe pentru câteva clipe și vede păsările luându-și zborul spre cer, licărul unui nor negru de aripi fremătând. În timp ce McCullough se prăbușește la pământ, catărul se ridică în două picioare, apoi o ia la goană speriat, potincindu-se când trece peste el, aşa că ea icnește și se apucă zdravăn de oblânc ca să se țină în șa.

Foarte curând, se pomenește în albia părăului, cu sufletul la gură și inima bubuindu-i în piept, având încredere în catăr că va găsi calea cea sigură prin apa rece ca gheata, neîndrăznind să se uite îndărăt, pentru a vedea dacă McCullough nu cumva se ridicase și venea pe urmele ei.

*Capitolul 1
Cu trei luni înainte*

Făcându-și vânt cu evantaiul în fața magazinului sau adăpostindu-se la umbra eucaliptilor, toată lumea era de acord că vremea se dovedea nefiresc de caldă pentru un sfârșit de septembrie. Bisericuța din Baileyville duhnea de miroșuri de săpun din leșie și parfum stătut, oamenii stând îngheșuiți în strane, gătiți în cele mai bune rochii de poplin și costume de vară. Căldura se insinuase până și în pereții din scânduri, lemnul trosnind și suspinând în semn de protest. Strivită în spatele lui Bennett care își târșâia pașii de-a lungul rândului de scaune și scuzându-se față de toți cei care se ridicau ca să le facă loc să treacă, Alice putea să jure că simțea căldura din fiecare corp care se apleca pe spate ca să-i lase să treacă întrând în corpul ei.

Scuze. Mii de scuze.

Bennet ajunse, în fine, la două scaune goale, iar Alice, cu obrajii arzând de rușine, se așeză fără să țină seama de privirile piezișe ale celor din jur. Bennet se uită la guler, își curăță niște scame inexistente, apoi îi observă fusta.

– Nu te-ai schimbat? murmură el.

– Ai zis că e târziu.

– Asta nu înseamnă să ieși în lume îmbrăcată cu hainele de casă.

Ea se apucase să facă plăcintă ciobănească, în încercarea de a o determina pe Annie să mai pună și altceva decât mâncare din Sud

Respecte masă. Dar cartofii se făcuseră verzi, nu reușise să se descurce cu soba de gătit și grăsimea o stropise peste tot când se apucase de prăjit carnea în tigaia de fontă. Apoi venise Bennet după ea (bineînțeles că ea pierduse noțiunea timpului), care nu înțelegea nici să-l pică cu ceară de ce nu lăsa ea treburile gospodărești în seama menajerei, când aveau o întâlnire importantă la care trebuiau să fie prezenți.

Alice își puse o mână peste cea mai mare pată de grăsime de pe fustă și se pregăti sufletește să-o țină acolo o oră. Pentru că avea să dureze o oră cu siguranță. Sau două. Sau, Doamne ferește, trei.

Biserică și întâlniri. Întâlniri și biserică. Uneori, Alice Van Cleve se simțea de parcă ar fi schimbat pur și simplu o rutină zilnică plătită cu alta. În acea dimineață, la biserică, pastorul McIntosh petrecuse aproape două ore declamând despre păcătoșii care unelteau să aducă dominația necuratului asupra orașelului și acum își făcea vânt cu evantaiul și părea gata-gata să înceapă din nou să vorbească.

– Pune-ți pantofii la loc! murmură Bennett. O să te vadă cineva.

– E din cauza căldurii, spuse ea. Sunt picioare englezesti, nu sunt obișnuite cu temperaturile astăzi.

Mai degrabă intui decât văzu dezaprobaarea obosită de pe chipul soțului ei. Dar îi era prea cald și era prea obosită ca să-i mai pese, iar vocea vorbitorului acționa ca un somnifer, aşa că ea prindea doar un cuvânt din trei – germinând... păstăi... tărâță... pungi de hârtie – și nu prea îi păsa oricum de restul.

I se spusese că viața de femeie măritată avea să fie ca o aventură. Plecarea într-o nouă țară – la urma urmelor, se măritase cu un american –, mâncăruri noi, o cultură nouă, experiențe noi! Se imaginase la bordul unui uriaș transatlantic, apoi în New York, frumos îmbrăcată într-un tajor, luând masa în restaurante forfotind de lume, mergând pe trotuare aglomerate. Avea să le scrie celor de acasă, lăudându-se cu noile ei experiențe, recunoscătoare că, de-acum, la astă aveau să se gândească oamenii când auzeau numele lui Alice Wright. „O, nu ea e aia de s-a măritat cu un american superb?“ „Ba da, am primit o ilustrată de la ea – a fost la Metropolitan Opera sau la Carnegie Hall, ori ceva de genul acesta.“

Nimeni nu-i spusese că avea să trăiască o asemenea plătiseală. O grămadă de vizite și sporovăială multă despre porțelanurile fine cu mătuși bătrâne, cărpi de haine și cusut de cuverturi, dar cele mai rele erau slujbele îngrozitor de plătisitoare! Slujbe nesfârșite, care durau o veșnicie. Ce le mai plăcea bărbaților astora să se audă vorbind! Se simțea de parcă ar fi fost muștruluită ore în sir, de patru ori pe săptămână.

În drumul lor până acolo, se opriseră la nu mai puțin de treisprezece biserici, iar singura slujbă care i se păruse suportabilă lui Alice fusese cea din Charleston, unde preotul se lungise atât de mult cu predica, încât membrii congrejației își pierduseră răbdarea în cele din urmă și decisese să purceadă să cânte pentru a-i curma vorba; aşa se face că îl potopiră cu cântecul lor până când acesta principu mesajul și, îmbufnat, își închise „prăvălia religioasă“ pe ziua respectivă. Încercările lui zadarnice de a vorbi mai tare, pentru a acoperi vocile lor înălțătoare, hotărâte, o făcuseră să chicotească.

Însă acea mică congrejație, după cum observase ea cu mai bine de o oră în urmă, părea dezamăgitor de fascinată.

– Pune pantofii la loc, Alice. Te rog.

Îi prinse privirea doamnei Schmidt, în al cărei salon luase ceaiul în urmă cu două săptămâni, apoi privi din nou în față, ca să nu pară prea prietenoasă și femeia să vrea să-o invite din nou.

– Mulțumim, Hank, pentru sfaturile tale cu privire la depozitarea semințelor. Sunt sigur că ne-ai dat multora de gândit.

Când Alice tocmai își introducea picioarele la loc în pantofi, pastorul adăugă:

– A! Doamnelor și domnilor, înainte de a pleca, doamna Brady vă solicită atenția o clipă.

Alice, deja vaccinată, își scoase pantofii din nou. O femeie scundă de vîrstă mijlocie se apropie de amvon – era genul de femeie pe care tatăl ei ar fi descris-o drept „bine tapițată“, asemănând-o cu o canapea de calitate cu umplutură fermă și rotunjimi solide.

– Este vorba despre biblioteca mobilă, rosti ea răcorindu-și ușurel gâtul cu un evantai din carton alb și aranjându-și pălăria. Există câteva informații legate de ea pe care aş vrea să vi le aduc la cunoștință.

RespeNu o să vă răpesc mult timp. Membrii acestei comunități suntem cutoții conștienți de... să... efectele *devastatoare* pe care această criză le are asupra măreței noastre țări. S-a acordat atât de multă atenție simplei supraviețuirii, încât multe alte aspecte ale vieții au fost neglijate. Unii dintre voi știu probabil că președintele și doamna Roosevelt fac eforturi *uriașe* pentru a reduce în atenția oamenilor literatura și studiul. Ei bine, în cursul acestei săptămâni, am avut onoarea să iau ceaiul cu doamna Lena Nofcier, președinta Serviciului de Biblioteci din cadrul Kentucky PTA¹, care ne-a spus că, pentru asta, Works Progress Administration² a creat un sistem de biblioteci mobile în câteva state, iar aici, în Kentucky, există chiar două. Unii dintre voi s-ar putea să fi auzit de biblioteca înființată în districtul Harlan. Ei bine, s-a dovedit a avea un succes *imens*. Da, chiar aşa! Este o veste foarte interesantă. În aceste condiții, doamna Roosevelt și WPA...

– Dumneaei ține de Biserica Episcopală.

– Poftim?

– Roosevelt. Ține de Biserica Episcopală.

Obrazul doamnei Brady zvâcni.

– Ei bine, n-are rost să-i reproșăm asta. Este Prima Doamnă și plănuiește să facă lucruri mărețe pentru țara noastră.

– Mai bine ar plănui să știe unde-i e locul și să nu dea totul peste cap pe oriunde se duce, replică un bărbat fâlcos îmbrăcat într-un costum de olandă crem, clătinând din cap și uitându-se în jur în căutarea aprobării semenilor.

De partea cealaltă a intervalului dintre strane, Peggy Foreman se aplecă pentru a-și aranja fusta și întâmplător se uită spre ea exact când Alice o remarcă, lăsând impresia că o urmărise cu privirea. Peggy se încruntă, își ridică nasul micuț, apoi se aplecă spre fata de lângă ea și îi șopti ceva la ureche; aceasta îi aruncă lui Alice o privire la fel de

¹ Parent-Teacher Association

² Înființată la 6 mai 1935, Works Progress Administration (în 1939, redenumită Work Projects Administration) a fost o agenție americană care a angajat milioane de oameni în căutare de lucru (în general, persoane care nu aveau o pregătire) pentru a participa la realizarea unor proiecte publice, inclusiv construcția de clădiri publice și drumuri.

respingătoare. Alice se sprijini de spătarul stranei și încercă să-și do-molească roșeața din obrajii.

„Alice, n-o să te simți bine aici dacă nu-ți faci niște prieteni” îi tot spunea Bennett, ca și cum ar fi putut să facă ceva cu Peggy Foreman și clica ei de mutre acre.

– Iubita ta mă blestemă din nou.

– Nu e iubita mea.

– Ei bine, ea așa credea.

– Ti-am zis că eram doar niște copii! Te-am cunoscut pe tine și...

Ei bine, totul e de domeniul trecutului.

– Aș vrea să-i spui și ei asta.

El se aplecă spre ea.

– Iubito, faptul că rămâi retrasă îi face pe oameni să credă că ești distanță.

– Sunt englezoaică, Bennett! Noi nu suntem genul... *ospitalier*.

El râse ca pentru a se convinge că soția lui făcuse o glumă.

– După mine, cu cât te vei implica mai mult, cu atât ne va fi mai bine. Și tata e de aceeași părere.

– Oh! Chiar aşa?

– Nu fi rea!

Doamna Brady le aruncă o privire iritată.

– După cum vă spuneam, datorită succesului acestor demersuri în statele învecinate, WPA a decis să acorde fonduri ca să facem și noi propria noastră bibliotecă mobilă în comitatul Lee.

Pe comoda din living există o fotografie cu soțul ei în costum de baseball. Tocmai reușise un *home run*, iar pe chip avea intipărăță o bucurie imensă în mod straniu, de parcă trăia o experiență transcendentală. Își dorea să se uite și la ea cu aceeași privire, aşa cum îi păruse că se uitase atunci când se cunoscuseră.

Când își îngăduia să se gândească la asta, Alice Van Cleeve realiza că măritișul ei fusese rezultatul unei serii de evenimente disparate, începând cu spargerea unui câine de porțelan când ea și Jenny Fitzwalter jucau badminton înăuntru (plouase – ce erau să facă ?), continuând cu faptul că-și pierduse locul la școala de secretariat fiindcă întârzia